

Kova dėl Amerikos laisvės. Jūrų kautynėse tarp US Frigate Constitution ir Britanijos laivo Frigate Java. Carlton T. Chapman paveikslas.

Sovietų vice-ministeris pabėgo

Anatolijus Fedosejevas, žymus sovietų kosmologas, mokslininkas, buvęs privilegijuotoje padėtyje, turėjęs ministerio pavaduotojo titulą, pareiškė, kad nenori grįžti į Rusiją ir paprašė suteikti jam politinio tremtinio globą. Tai įvyko prieš trejetą savaitių, bet šis įvykis grėsė suardyti Vakarų Europos valstybių santykius su sovietais, todėl jis buvo tam tikrą laiką slepiamas.

Penkių dešimčių metų bėgyje jau daug svarbių sovietų režimo pareigūnų pabėgo į vakarus. Jų tarpe būta ir labai žymių asmenų. Tačiau viceministerio ir aukštai privilegijuoto asmens pabėgimas, sudaro išskirtiną įvykį.

Pastarosiomis žiniomis Fedosejevas esąs Anglijoje. Bet oficialios įstaigos jo adreso neskelbia. Tik sakoma, kad Fedosejevas gyvena pas savo draugus.

Kai tik buvo gautos žinios apie Fedosejevo pabėgimą, laikraščių reporteriai susirinko į Sovietų atstovybę, prašydami tikslesnių informacijų, bet jiems buvo pranešta, kad apie šį įvykį sovietų diplomatai nieko nežino.

Prieš trejetą savaitių Fedosejevas atvyko į Paryžių. Jis buvo sovietų delegacijos į tarptautinę aviacijos konferenciją vadovo pagalbininkas. Tuojau pat jis pareiškė, kad

nori pasilikti demokratiame pasaulyje. Bet prancūzų pareigūnai išsigando, bijodami sovietų valdžios keršto. Juk pabėgimas žymaus mokslininko, viceministerio ir oficialaus atstovo sušauktoje konferencijoje, tai jau išimtingai reikšmingas įvykis. Matydamos, kad prancūzai nesiryžta jam pagelbėti, Fedosejevas surado kitus kelius siekti savo užsibrėžto tikslo. Jis dingo ir Prancūzijos ir atsidūrė Anglijoje. Prancūzai buvo pasimetę, nežinodami kas daryti šiuo atveju, o iš kitos pusės, sovietai irgi prašė apie įvykį neskelbti. Todėl taip ilgai užtruko ši tyla. Pabrėžiama, kad Fedosejevas žinojo visas sovietų paslaptis aviacijos ir kosmonautikos srityje. Jeigu Amerika ir anksčiau žinojo apie techninius sovietų pasiekimus, tai dabar susidaro galimūmai patirti apie sovietų jau išdirbtus ir jau vykdomus šioje svarbioje srityje planus.

* SOVIETŲ atstovas Londone M. Smirnovskis pareikalavo, kad jam ar jo atstovui būtų leista pasikalbėti su atsisakiusiu grįžti į Sovietų Rusiją viceministeriu A. Fedosejevu. Užsienio reikalų ministerijoje sovietų diplomatai buvo pareikšta, jog Fedosejevas kiekvienu momentu gali jeigu nori, su sovietų pasiuntinybe susisiekti. Bet kada anglų diplomatai perdavė Fedo-

sejevui šį pasiuntinio reikalavimą, tai pastarasis griežtai atsisakė kalbėtis su Maskvos atstovais.

* LENKIJOS paskelbtas naujas ekonominis planas, kuris turės pakelti gyventojų gerbūvį. Numatoma, kad bus 75% pakeltas iš užsienio importuojamų prekių kiekis. Algos turės būti pakeltos 17-18%. Dabar atstatytas Gomulka planavo pirmiausia sustiprinti sunkiąją industriją ir mažiau rūpinosi gyventojų reikalais.

* NEW YORKO miesto veikėjai pradėjo akciją - atsiskirti nuo steito ir sudaryti dar vieną steitą. Nurodoma, kad miestas turi maždaug pusę visų steito gyventojų, bet priklauso nuo Albany politikierių, kurie esą dažniausia nepalankūs miesto reikalavimams.

* ESTIJOS DIPLOMATUI Ernst Saraperos mirus, Londono laikraštis "The Observer" parašė: Britanija eventualiai pripažino de facto Baltijos valstybių aneksiją, kurią įvykdė Sovietų Rusija. Tokiu būdu Londone buvę Baltijos valstybių atstovai buvo laikomi tik "asmenys, turintieji tam tikras diplomatinės privilegijas". Saraperos buvo paskutinis asmuo turėjęs diplomatinės privilegijas, jo įpėdiniui, manoma, jų nebus suteikta.

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numeriu išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senais adresais ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Naujiems laikams- isigyvenusios idėjos

Mūsų Susivienijimas, toji centrinės lietuvių organizacija Amerikoje, šiandien jau turi ilgą ir turtingą istoriją. O kaip žinia, visuotinu pripažinimu mums tenka iš istorijos pasimokyti. Jeigu jaučiame, kad dažnai mums patiems savo organizacijos istorijos pažinimas esti naudingas, tai greta to mes galime pasakyti, jog toji istorija gali gražiai pamokyti ir daugelį tokių, kurie buvo šalia mūsų veiklos, prie jos neprisidėjo, o kartais jai ir nepritarė.

* * * * *

Pirmiausias dėsnis, kuris buvo padėtas Susivienijimo viso darbo pagrindan, tai nesrovinis, nesektarinis visų lietuvių traktavimas. Čia galima sakyti, buvo ir to didžiulio mūsų Susivienijimo pasisekimo paslaptis. Kai tik šioje šalyje atsirado lietuviai, pradėjo kurtis įvairios organizacijos. Jos apjungdavo "saviškius", kurie vienodai galvojo ir vienokius nusistatymus turėdavo, o dažnai kitiems, jau kitaip galvojantiems, būdavo priešingi.

Vyresniojo amžiaus mūsų veikėjai puikiai atsimeina kiek vaidų ir kivirčių būdavo tarp mūsų lietuviškų, bet savo tarpe nesutariančių organizacijų. Kartais žodiniai susirėmimai baigdavosi ir pasipešiojimais.

Žinoma, toks išsisklaidymas nebuvo lietuviams naudingas. Tai jautė ne galvojimo keliu, bet instinktu pajutę sveikai nusiteikę lietuviai, kurių, galime tik pasidžiaugti, buvo didžioji dauguma. Šitokios pozityvios nuotaikos ir sudarė tą palankų pagrindą, kuriuo pasirėmė mūsų Susivienijimas gairingai plėsdamas savo veiklą visose lietuvių kolonijose.

* * * * *

Jeigu pačioje veiklos pradžioje nedaug buvo ieškoma tikslingų posakių, tai tokį paprastą išsireiškimą - Susivienijimui gali priklausyti visi geros valios lietuviai - visi

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* KĖDAINIŪSE sudaromas naujas priemiestis, kur 24 hektarų plote, sakoma, gyvens 8.000 žmonių. Ten bus ir devynių aukštų namai.

* LAWRENCE, Mass. vietos katalikų bažnyčioje pamaldos esančios kasdieną anglų kalba, tik sekmadieniais esti ir lietuvių kalba.

* EDVARDAS PUODŽIUKAS, London, Ont. universitete gavo medicinos daktaro diplomą. Jis čia išgyveno 7 metus ir visada uoliai dalyvaudavo jaunimo veikloje ir "Baltijos" ansamblyje.

* BEVERLY SHORES, Ind. Lituanicos paminklo dedikacija įvyks liepos 18 d.

* ALGIRDAS BRAZIS, populiarus dainininkas, turėjo sunkią operaciją ir dar tebėra ligoninėje.

* SENATORIAUS Frank Savickio pastangomis Illinois senatas priėmė rezoliuciją, kurioje sveikino Lietuvių Dainų Šventės dalyvius.

* STASYS SLIŽYS buvo Lietuvių Dainų Šventėje lituanistinių mokyklų bendrojo choro dirigentas.

* MARIJA RUDIENĖ, inž. A. Rudžio žmona, turėjo operaciją, kuri pasibaigė sėkmingai ir ji jau grįžo į namus.

..... greitai ir puikiai suprato. Buvo jaučiama, kad pagaliau mes turime tokią organizaciją, kuri prieinama visų pažiūrų ir įvairių įsitikinimų lietuviams.

Ilgainiui Susivienijimas išmokė neskirstyti lietuvių į "saviškius" ir svetimus. Tuo būdu išaugo ir sutvirtėjo bendruomeninės lietuvių nuotaikos, kurios tolimesniame gyvenime itin pasidarė svarbios ir reikšmingos. Susivienijimo ugdomos tradicijos nesibaigdavo kurioje nors vienoje kolonijoje, bet plėsdavosi visoje išeivijoje. Šiandien dar nėra pilnai įvertintas mūsų Susivienijimo atliktas tikrai reikšmingas lietuviškoje dirvoje darbas.

* * * * *

Dažnas šiais laikais užsimena apie naujus laikus ir naujus žmones. Geras reiškinys, jeigu gyvenime ieškoma šio to naujo. Bet ir tais naujaisiais laikais, neverta pamesti perilga sukrautus turtus. Tų dvasinio auklėjimo turtų netekę, greičiausia pasidarysim biednesni.

Savo tautiniu išlikimu besirūpindami, greitai pajusime, jog ir šiais naujaisiais laikais mūsų visuotinos vienybės idėjos sveikos ir reikalingos. Branginti mūsų Susivienijimą, pažinti jo esmę, šiais laikais tebėra svarbu ir naudinga ateičiai.

* * * TĖVYNĖ 2

* VYTAUTAS VEBELIŪNAS, kaip rašo laikraščiai, padovanojo Cadillac automobilį Tėvui A. Keziui, kad jis, girdi, galėtų nuvažiuoti į Los Angeles ir nufotografuoti dailininko Jono Rimšos paveikslus...

* DR. DENNIS MAŽEIKA, jaunas gydytojas, V. Belecko Winter Garden restorane pagerbtas pietumis. Jam linkėjo sėkmės tėvas Antanas Mažeika ir brolis Antanas.

* ALGIS MATJOŠKA, Bostone populiaraus veikėjo Antano Matjoškos sūnus, baigė politikos mokslus magna cum laude.

* ONA METRIKIENĖ, kuri pasižymėjo muzikoje, su savo vyru pastoviai apsigyveno Phoenix, Arizonoje. Jie turi namus Camelback kalno papėdėje.

* LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ Sąjungos valdyba į garbės narius pakėlė kun. J. Prunskį ir B. Railą.

* RIMAS ČERNIUS, kuris mokytojauja Aukštesnėje lituanistikos mokykloje Chicagoje, Dainavos studijų savaitėje turės paskaitą tema: Lituanistinis mokymas jauno mokytojo akimis.

* MERGAIČIŲ CHORAS "Aidas" iš Hamiltono sparčiai ruošiasi būsimai dainų šventei Chicagoje. Choru vadovauja dirigentas V. Verikaitis.

* "GELEŽINIO VILKO" medžiotojų ir žūkautojų draugija, kanadiečių lietuvių pažymėtina sėkmingai tvarkoma. Savo susirinkime ši draugija paskyrė šimtą dolerių stipendiją draugijos narių vaikams, kurie studijuoja aukštąjį mokslą.

* HAMILTONO lietuviai atliko įsidėtinai gražų darbą, aprūpindami vietos bibliotekas knygomis anglų kalba apie Lietuvą.

So, please, give Smokey a little elbow room again will ya?
Thanks, friend.

Kiekvieno SLA veikėjo pareiga pagelbėti organizatoriui

Greitai atsiliepkite į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kuri dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Los Angeles, Cal.

1971-72 metų kadencijai gegužės 23 d. susirinkime buvo išrinkta nauja ALT-os, Los Angeles skyriaus valdyba iš: pirm. V.Čekanauskas, vicepirm. A.Skiriauskas ir V.Vidugirio, sekr. V.Mažeikienės, išd. A.Telyčėno, susirašinėjimų sekr. Z.Šermukšnio ir fin. sekr. B.Stančiko.

Revizijos komisijon įėjo: Alena Devenienė, dr. J.Jurkūnas ir K.Liaudanskas.

Rockford, Ill.

MIRĖ ADELĖ MISEVIČIENĖ

Trumpai sirgus, Memorial ligoninėje mirė Adelė Misevičienė, sulaukus 65 metų. Ji gimė ir augo Chicagoje, sukūrė šeimą su Juozu Misevičium ir persikėlė gyventi į Rockfordą. Ji buvo gera šeimininkė, darbšti, padėjo savo vyrui Juozui duonos kepyklos biznyje, užaugino dukrelę Feliciją ir sūnų Juozą, kurie gražiai kalba lietuviškai. Tai velionės Adelės nuopelnas. Ji priklausė SLA 77 kuopai, Lietuvių Klubui ir Sv. Marijos parapijai.

Koplyčioje prisirinko daug žmonių, buvo daug gražių gėlių, jų tarpe nuo SLA 77

PAMINĖTAS 1941 METŲ SUKILIMAS LIETUVOJE

New Yorke birželio 20 d. įvyko Lietuvos 1941 metų sukilimo paminėjimas, kuriame susirinko arti 500 lietuvių. Pagrindinę kalbą pasakė dr. A.Damušis. Kalbėjo ir J.Brazaitis, kuris tais laikais ėjo naujai sukilėlių sudarytos vyriausybės pirmininko pareigas, kadangi pirmininkas K.Škirpa vyriausybės darbuose negalėjo dalyvauti. Minėjime dalyvavo Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Anicetas Simutis. Pažymėtina, jog šiame minėjime dalyvavo anų laikų vyriausybės šie nariai: J.Brazaitis, A.Damušis, J.Šlepetytis, dr. J.Pajaujįs ir P.Vainauskas.

kuopos ir Lietuvių Klubo. SLA 77 kuopos pirmininkas parūpino grabnešius. Jos vyras Juozas, ligos kankinamas negalėjo dalyvauti jo žmonos šermenyse. Paliko dideliame nuliūdime savo vyrą, sūnų, dukrelę, brolių ir seserį. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis.

Reiškiu mano gilią užuojautą jos vyrui Juozui, sūnui, dukrelei, broliui, seseriai ir visiems giminėms. Tau miela Adele, linkiu ramiai ilsėtis Greenwood kapinėse.

Korespondentas

Detroit, Mich.

Mariją Ramunę Sukauskaitę ir Jerry R. Brown sutuokė kun. Kazimieras Simaitis, šv. Antano bažnyčioje birželio 12 d. Marija Ramunė Sukauskaitė yra Bronės ir Antano Sukauskų duktė. Jos tėvai vestuvių veišes iškėlė rumunų šv. Jurgio salėje. Vestuvių vaišėms vadovavo brolis, advokatas ir LOC pirmininkas Rimas Sukauskas-Sakis.

x x x x x

ALT Detroito skyriaus nariai birželio 20 d. skyriaus pirmininko Albino Grigaičio vasaros rezidencijoje turėjo savo suvažiavimą ir čia, ažuolų pavėsyje maloniai praleido sekmadienio popietę.

x x x x x

“Kalnėno Fondo” premijos birželio 19 d. Dainavoje įteiktos šiems šauliams žurnalistams: I premija - \$ 100.00 - Kunigundai Kodatienei, II premija - \$ 75.00 - Vladui Mingėlai ir III premija - \$ 50.00 - Algirdui Budreckui.

Laimėjusius pristatė Karolis Miklovaitis, o premijas įteikė pats mecenatas, iš Kanados Gediminas Rugienius. Laimėjusieji premijas taip pat gavo ir atitinkamus pažymėjimus, kuriuos įteikė Šaulių Sąjungos Centro Valdybos pirmininkas Vincas Tamošiūnas.

A.Grinus

Toronto, Ont. Canada

Dėkoju Toronto SLA kuopos valdybai už pasirūpinimą, kad mene lankytojų kuopos nariai man esant Sunnybrook Hospital, kas suteikė man didelį malonumą ir sustiprino mane, kai turėjau širdies skausmus dėl mūsų dukrelės Marytės Whit-Gaižauskaitės mirties. Ji mirė geg. 13 d., palaidota geg. 15 d. Jūsų užuojauta padėjo man pasveikti. Ačiū.

Pranas Gaižauskas

Santa Monica, Cal.

Santa Monica Amerikos Lietuvių Klubas metiniame susirinkime balandžio 1 d. į naują valdybą išrinko 7 narius, kurie pareigomis pasiskirstė taip: pirm. - A.Devenienė, I vicepirm.: - A.Markevičius, II vicepirm. - H.Balcerienė, sekr. - dr. K.Alminas, prot. sekr. - E.Gedgaudienė, išd. - L.Grauzinienė, valdybos narys - E.Skinkys.

Į revizijos komisiją išrinkti: E.Balceris, V.Hriškevičius ir V.Lembertas.

LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

šiemet ruošama liepos 18-25 dienomis, Stuttgart-Hohenheime, Katalikų akademijos namuose.

XVIII studijų savaitės moderatorius yra dr. J.K.Čeginskas iš Švedijos. Be paskaitų, kurių pagrindinė tema yra 30-sios lietuvių sukilimo metinės ir okup. Lietuvos sovietinimas bei rusinimas, ruošiami plati meninė programa. Pasizadėjo atvykti “Gintaro” ansamblis iš Kanados.

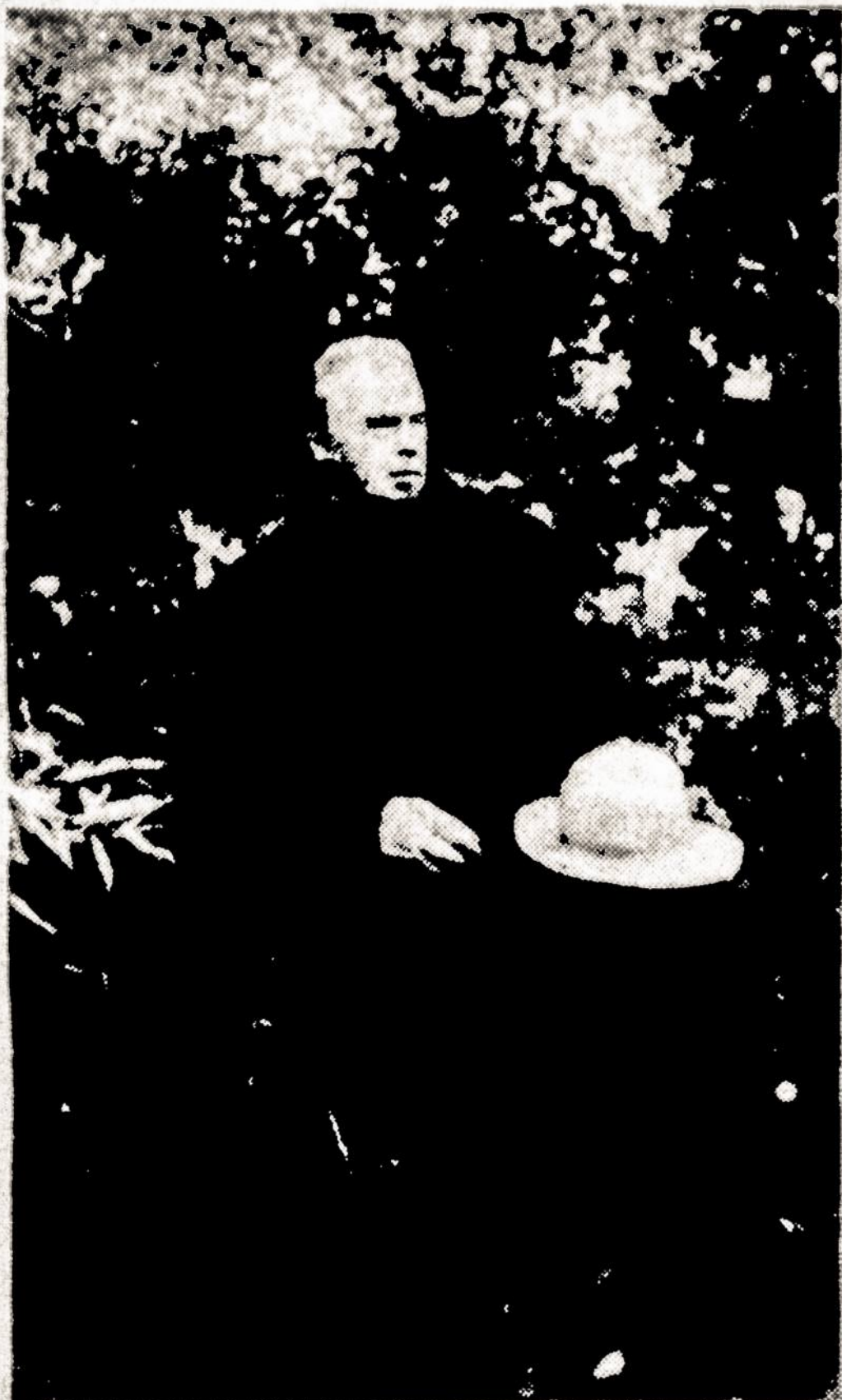
* “RAMUNĖLĖ” - tokiu vardu Sudbury, Kanadoje įsteigtas tautinių šokių ansamblis. “Ramunėlė” iš karto pasidarė populiari, nes buvo Laurentian universiteto pakviesta atlikti programą viename parengime.

New Yorke, šv. Tomo salėje 1941 metų lietuvių sukilimo minėjimo dalyviai: iš kairės - gen. konsulas A.Simutis su žmona, J.Šlepetytis, Juozas Pajaujįs su žmona, J.Brazaitis, Pr. Vainauskas su žmona ir A.Damušis.

APIE MAIRONI

PASAKOJA JO PUSSESERĖ

Maironis Lietuvos nepriklausomybės metais.

Štai dar vienas adresas - dar vienas žmogus, kuris kažkada artimai pažinojo poeta Maironį. Eidamas nurodytu adresu, patenku į patį Garliavos pakraštį, kur suradau namą, pažymėta 27 numeriu. Duris atidarė senyva inteligentiško veido moteris - Antanina Požerienė-Kurmauskaitė.

- Jis iš sesers, aš - iš brolio, - patvirtino ji. Poeto tėviškė Bernotai, o mes gyvenome Šimkaičiuose. Čia gimė ir jo motina Ona Kurmauskaitė, kurią vedė poeto tėvas Aleksandras Mačiulis. Įdomus ir gabus žmogus buvo. Iš savo santaupų nusipirko žemės sklypą Bernotų kaime ir pradėjo ūkininkauti. Jų šeimoje buvo trys dukros ir vienas sūnus - Jonukas. Kotryna Mačiulytė ištekėjo už Lipčiaus, Pranutė buvo nėbylė, o Marcelė, nors tėvas davęs net tris tūkstančius rublių pasogos, liko netekėjusi.

Maironio tėvas buvo pažįstamas su kelių kunigų. Norėjęs, kad ir sūnus pasektų jų pavyzdžiu.

- Eini į kunigus - leisiu toliau mokytis, neini - žemę arsi, - pasakė tėvas tik baigiam gimnaziją Jonui.

- Pirmieji jaunuoliškos meilės išgyvenimai ar kitos priežastys neleido Maironiui iš karto apsispręsti, - pasakoja Antanina Požerienė. - Tėvas, pastebėjęs sūnaus dvejonę, atnešęs vyžas, rudinę ir liepęs eiti laukų arti. Tris dienas Jonukas dirbęs, paskui sutikęs su tėvo pasiūlymu ir pasirinkęs dvasininko mokslus. Vėliau, išvažiavęs į Petrapilį, pasiėmė seserį Marcelę.

- Su juo susipažinau po pirmojo pasaulinio karo, kada Maironis jau buvo sugrįžęs į Kauną. Pas jį persikėliau gyventi apie 1922 metus. Davė kambarį, maistą, sako, eik į Karmėlavą mokytis namų ruošos arba siuvėjos amato...

- Poetas buvo jautrus gamtai, ypač mėgo gėles. Eidamas į svečius, prašydavo sesers

Marcelės arba manęs, kad jam suskintume gėlių puokštę.

Vasaros atostogas poetas labiausiai mėgdavęs leisti Tytuvėnuose. Ten turėjęs draugų, dažnai važiuodavęs pas juos, ten parašęs ir kai kuriuos paskutiniuosius kūrinius. Gal poetas šį puikų Žemaitijos kampelį pamėgo dėl to, kad graži gamta teikė ramybės, kad šios apylinkės priminė gimtojo Luknės upelio pakrantes? Gal jį viliojo Dubysos krantų ir slėnių grožis, kuris buvo neišsenkama kūrybinio įkvėpimo versmė?

Nuo tų dienų praėjo beveik pusė amžiaus. Daug kas per tuos metus spėjo išdilti iš Antaninos Požerienės atminties, bet prisimini- mai apie poetą tebesaugomi drauge su retomis nuotraukomis šeimos albume...

Kruvina sukaktis

"Daily News", milijoninio tiražo dienraštis New Yorke, birželio 16 d. paskyrė vedamąjį, paminėjęs tris įvykius: 31-ąją Baltijos kraštų okupaciją, deportacijų sukaktis ir priminęs artėjančią Pavergtų Tautų savaitę JAV-se. Dienraščio straipsny "Kruvina sukaktis" (su trijų Baltijos valstybių žemėlapiu) nurodyta, kad prieš 31 metus Sovietų Rusija buvo okupavusi tris šaunias, senas (grand old) Baltijos valstybes, įvykdžiusi, sovietams prižiūrint, "rinkimus", tuos kraštus įjungusi į sovietų imperijos ribas, šimtus tūkstančių Baltijos kraštų gyventojų išgabėnusi į ašigalio ar Sibiro sritis.

Dienraštis toliau pažymi: "Su liūdesio ir drauge su pasitenkinimo jausmais sveikiname įvairias baltų organizacijas JAV-se, vedančias iš tolo kovą už Baltijos valstybių išlaisvinimą".

Straipsnis baigiamas žodžiais: "JAV netrukus paminės Pavergtųjų Tautų Savaitę. Ar nevertėtų, šiais metais, paspartinti Baltųjų Rūmų pastangas, ta proga ryškiai pasmerkiant Kremliaus despotiją ir imperializmą?"

Dienraščiui šį vedamąjį paskelbus, Vlėkas ir įvairios lietuvių organizacijos bei paskiri lietuviai pasiuntė "Daily News" redakcijai padėkos laiškus. Birželio 20 d. dienraštis įdėjo Viktorijos Čėčetienės laišką. Autorė padėkojusi laikraščiui, pažymėjo: "Esu lietuviė ir tvirtai tikiu žlugsiant komunistų imperijai, panašiai griuvus carų imperijai bei 1000-čiui Reichui. Jūsų nesvyruojanti prieškomunistinė laikysena mums ypatingai daug reiškia". (E.)

* LITUANUS - žurnalas, kuris išeina metų ketvirčiais, 1971 metai, nr. 1. Turinyje: Rimvydas Šilbajoris - Lithuanian Poets, Leonas Urbonas - A journey into the Subconscious, Aloyzas Baronas - The Scorched Meadow, Valda Mengaitė - Nature in contemporary latvian poetry.

* "LAISVĖS ŠAUKSMAS" - tokiu vardu Vilija Kerelytė ir Arvydas Ignatonis suredavo Chicagos aukšt. lituanistinės mokyklos metraštį.

* J.ŽILEVIČIUS parašė Lietuvių Vargonininkų Sąjungos Amerikoje istoriją. Knyga jau spausdinama ir netrukus turės pasirodyti knygų rinkoje.

Apie Antaną Shallną

A.O.Shallna buvo gimęs 1894 m. Scrantone, Pa. 1916 m. studijavęs Cornell universitete, Shallna jau nuo 1915 m. dirbo advokatų firmose, teismuose, vėliau, I pasaulinio karo metu tarnavo JAV armijoje ir 1921 m. Washingtone baigė anksčiau pradėtas teisės studijas. Nuo 1922 m. drauge su žmona pradėjo advokato praktiką Bostone.

1932 m. Shallna būdamas Massachusetts teisininkų draugijos atstovu Hagoje, tarptautiniame lyginamosios teisės kongrese, susipažino su V.Sidzikausku ir prof. M.Roemeriu, kurie ten lankėsi Klaipėdos bylos reikalu.

Lietuvių reikalais Shallna yra važinėjęs įvairiuose JAV miestuose, keldamas lietuvių vardą Amerikoje, rašęs spaudoje. Lietuvą okupavus, Shallna Bostone buvo sušaukęs platų susirinkimą, supažindinti amerikiečių visuomenę su Baltijos kraštų kultūra, muzika ir padėtimi juose. Anuomet buvo įkurta Nauj. Anglijos Baltų - amerikiečių draugija (Baltic American Society of New England).

Lietuvos garbės konsulu A.Shallna buvo paskirtas 1939 metais. (E.)

LIETUVOS ATSTOVAS J.KAJECKAS PRIE A.ŠALNOS KARSTO KALBĖJO:

Lietuvos garbės konsulo A.O.Šalnos mirtis giliai sukrėtė Lietuvos Diplomatinę ir Konsularinę Tarnybą, kurios narių skaičius nuolat retėja. Ji sukrėtė ir visus tautiečius, kur jie bebūtų.

Velionis savo gražaus gyvenimo eigoje su dideliu sugebėjimu ir rūpestingumu dirbo savo profesijoje. Su nepaprastu sąžiningumu jis visuomet ėjo jam patikėtas pareigas ir buvo įsigijęs didelį ne tik išeivių lietuvių JAV-se, bet ir amerikiečių tarpe patikėjimą bei gerą vardą. Jis buvo didžiai gerbiamas, kaip garbingas žmogus. Tai įvertindama, Lietuvos vyriausybė 1939 m. paskyrė jį Lietuvos Garbės Konsulu.

Nuo 1940 metų jis puikiai gynė Lietuvos bylą JAV vyriausybės akyse ir amerikiečių tarpe. Jis dideliu rūpestingumu tą bylą gynė spaudoje ir JAV teismuose bei suvažiavimuose. Jo asmenyje lietuviai nustojo sumanaus, ištikimo ir veiklaus lietuvio.

VASARIO 16 GIMNAZIJA

Kviečiama registruotis į Vasario 16-sios gimnaziją. Mokslo metai prasidės rugsėjo 5 d. Nuo ateinančių mokslo metų Vasario 16 gimnazijos mokslo programos pertvarkomos taip, kad jos beveik atitiks Amerikos aukštesniųjų mokyklų programas.

Vasario 16 gimnazijoje, kaip ir vokiečių gimnazijose, yra 9 klasės. Mokiniai iš JAV ir Kanados į I klasę priimami baigę 4 pradinės mokyklos skyrius.

Baigę 9 klases, užjūrio mokiniai po brandos egzaminų gauna brandos atestatą, kuris juos įgalina stoti į JAV ir Kanados universitetus, peršokant vad. junior college.

Mokiniai kreipiasi į Vasario 16-sios gimnazijos direktorių V.Natkevičių, 648 Lampertheim-Huettenfeld, Litauisches Gymnasium, W.Germany.

TĖVYNĖ 4

PIRMIEJI LIETUVIAI JŪRININKAI

Kauno Aukštesniosios Technikos mokyklos pirmoji jūrininkų klasė. Centre matome gen. V.Nagevičių, gen. Daukanta, ir kitus jūrininkystės pradininkus anų laikų Lietuvoje.

PASTANGOS SUKURTI LAIVYNĄ

1919 m. buvo sumanyta steigti "Lietuvos garlaivių bendrovę". Vienas jos steigėjų - buvęs aušrininkas ir laisvamanis J.Šliūpas. Deja, bendrovėje nebuvo patyrusių laivminkystės verslo specialistų ir neturėta pakankamai lėšų. Susikūrusi bendrovė nupirko kelis garlaivius plaukioti Nemune ir du jūrų laivus, kuriuos pavadino "Jūrate" ir "Kastyčiu".

Kadangi Lietuvos uostą tuo metu valdė Antantė, tad šie pirmieji laivai buvo priregistruoti Jurbarkė. Laivams aptarnauti buvo samdomi užsieniečiai, daugiausia vokiečiai. Tiesa, 1921 m. vasario 23 d. "Jūratei" ėmė vadovauti dar caro valdymo metais jūrų mokyklą baigęs ir kurį laiką rusų karo ir prekybos laivais plaukiojęs Juozas Andžejauskas. Taigi jis laikytinas pirmojo lietuviško laivo pirmuoju jūrų kapitonu.

Laivui tuo metu vadovavo lietuvis - Liudas Stulpinas. Likimas juos abu vėl suvedė 1923 m., kai L.Stulpinas buvo pakviestas vadovauti Klaipėdos uostui. L. Stulpinas, vienas seniausių kapitonų-lietuvų, mirė 1934 m. ir palaidotas Smiltynėje, prie jūros kranto. O J.Andžejauskas nuo 1931 m. septynerius metus buvo ledlaužio "Perkūnas" kapitonas. 1938 m., remontuojant laivą Liepojoje, nelaimingo atsitikimo metu J.Andžejauskas mirtinai sužeidžiamas.

Pirmieji mūsų laivai "Jūratė" ir "Kastytis" plaukiojo neilgai. Jie nei karto nėra buvę Jurbarkė, nes metus kitus ištarnavę, atsidūrė Baltijos jūros dugne. Šios nesėkmės pakirto garlaivių bendrovės finansinį pajėgumą.

Kaune tuo metu gyveno bent kelios dešimtys buvusių jūrininkų. 1923 m. kovo 11 d. didžioji jų dalis susirinko Aleksoto gatvėje Nr. 6. Buvo išrinkta komisija Jūrininkų Sąjungos statutui parengti. Tų pačių metų birželio 15 d. šios sąjungos skyrius įsteigiamas Klaipėdoje.

Už krovinių pervežimą jūros keliu Lietuva kas metai užsienio garlaivių kompanijoms išmokėdavo po 15 milijonų litų. Todėl 1923 m; atgavus Klaipėdos kraštą, jau po metų čia mėginama įsteigti bendrovę "Lietuvos laivynas".

1927 m. vėl bandoma kurti prekybos laivynas. Klaipėdos laivininkystės ir ekspedicijos akcinė bendrovė "Sandėlis" įsigijo

nedidelį 430 tonų talpos garlaivį "Lydis". Šis laivas kurį laiką plaukiojo tarp Klaipėdos ir Stetino.

Beveik tuo pat metu Kaune įsisteigė Lietuvos garlaivių ir prekybos akcinė bendrovė "Lietgar".

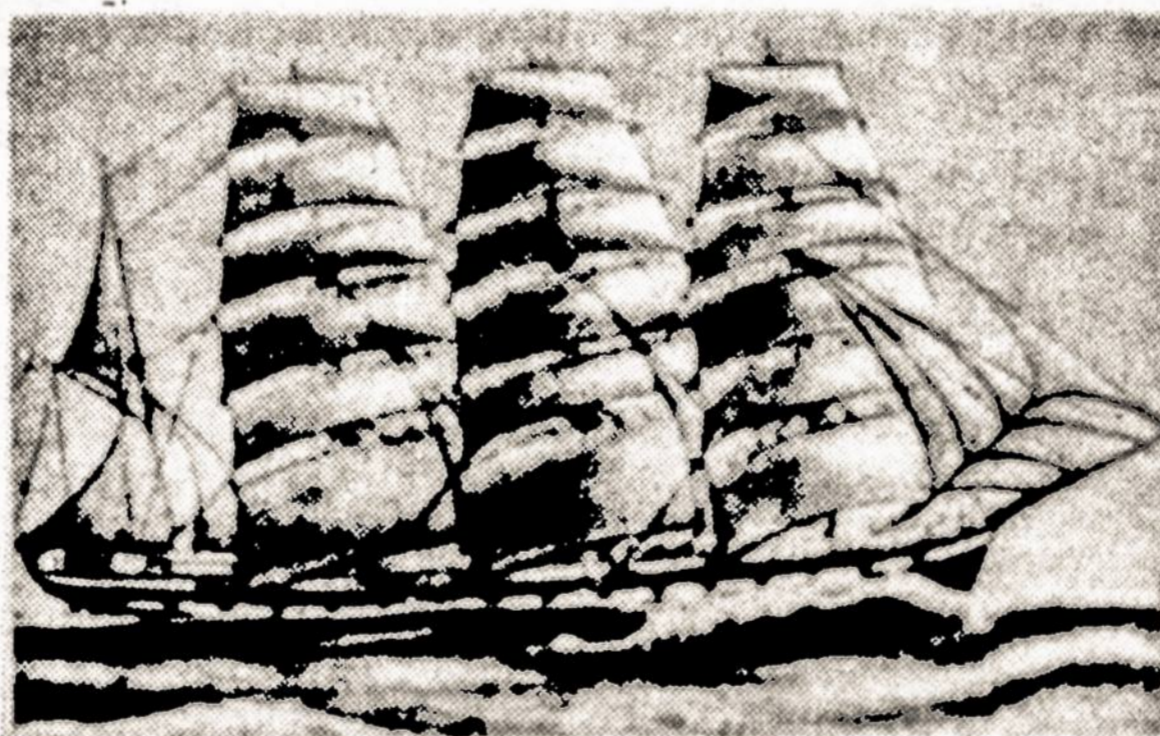
JŪRININKŲ MOKYKLA

Lietuvoje pirmoji jūrininkų mokykla įsteigiama prie Kauno Aukštesniosios technikos mokyklos. Čia dėsto T.Daukantas, kuris buvo baigęs Petrogrado jūreivystės mokyklą ir jūrų akademiją ir plaukiojęs karo ir prekybos laivais. Dėstė V.Nagevičius, 1910-1917 m. tarnavęs gydytoju Baltijos ir Juodosios jūros laivynuose. Mokslo priemonių mokykloje visai nebuvo. Sekstantą, kompasą, chronometrą ir kitus navigacijai dėstyti būtinus prietaisus atsinešdavo patys dėstytojai.

Į pirmą lietuvišką jūreivystės mokyklą buvo priimti 22 jaunuoliai, kurie per dvejus metus turėjo išeiti pradinį jūreivystės kursą. Nors ir per didelius vargus, tačiau didžioji dalis mokinių baigė šią mokyklą. O baigę susidūrė su naujais sunkumais. Reikėjo įgyti plaukiojimo praktikos ir toliau studijuoti teoriją. 15 jūrų mokyklos auklėtinių buvo išsiųsti užsienin į praktiką. Čia jie plaukiojo suomių burlaiviais "Oliwebank" ir "Archibald Russel".

Mykolas Limba - vienas iš tų, kurie apiplaukė žemę rutulį su "Archibald Russel".

1928 m. pirmieji Lietuvoje jūrininkystės specialybės savaldžios stipendininkai baigė praktiką. Deja, ne visi iš jos begrįžo namo: R.Raudonikis ir J.Vasiliūnas po streiko Port Lincolne pasiliko Australijoje ir į Lietuvą nebegrįžo. A.Mėlinis nuskendo per audrą prie Ugnies Žemės 1928 m., S.Kudirka, dėl blogų gyvenimo sąlygų susirgęs džiova, pakeliui į namus mirė Hamburge. Smarkiai sirgdamas (irgi džiova) grįžo P.Šaltenis. Netrukus ir jis mirė.

Mokomasis burlaivis "Archibald Russel", kuriuo plaukiojo pirmosios lietuviškos jūrų mokyklos moksleiviai.

Po dvejų metų plaukiojimo prarėtę būsimų jūrininkų būrelis (10 žmonių) buvo išsiųstas mokytis į Suomijos Abo miesto navigacijos institutą. Lietuviai navigacijos institute sudarė atskirą klasę. Pirmaisiais metais mokėsi šturmanų klasėje, antraisiais - vyr. šturmanų klasėje. Mokslas jiems sekėsi neblogai. Praktikos metu visi buvo pramokę ne tik angliškai, bet ir švediskai ir suomiškai. Vėliau ši dešimties žmonių grupė, pradėjusi jūreivystės mokslus 1923 m. Kaune ir baigus 1930 m. Suomijoje, sudarė besikuriančią Lietuvos prekybos lai-

TĖVYNĖ 5

vyno jūrininkų-vadovų branduolį. Beje, tai buvo ne tik pirmieji, bet ilgus metus ir vieninteliai jūreivystės specialistai Lietuvoje.

Mokslą baigusieji 1930 m. sugrįžo į Lietuvą jau kaip diplomuoti jūrininkai su teise būti laivų vadais, bet nerado galimybių dirbti savo specialybės srityje. O tam, kad jie galėtų gauti pirmojo šturmano laipsnį, suteikiantį teisę užimti kapitono vietą, turėjo išplaukoti 36 mėnesius tolimajame plaukiojime. Tui tarpu beveik visi Suomijoje ar Liepojoje baigę jūreivystės mokyklas jūrininkai buvę priimti į Klaipėdos uostą laisvai samdomųjų teisėmis ir dirbo locmanais uosto priežiūros tarnyboje.

AKCINĖS LAIVININKYSTĖS BENDROVĖS IR JŪ LAIVAI

Prie Lietuvos prijungus Klaipėdą, čia pasiliko vietinė H.A.Šviderskio laivininkystės bendrovė, turėjusi senokus ir nedidelius garlaivius "Frisland", "Gotland" ir "Holland". Šios bendrovės laivai buvo aptarnaujami daugiausia vokiečių, tik nuo 1936 m. "Frislandui" ėmė vadovauti Suomijoje mokslus baigęs lietuvis Zigmantas Domeika.

Bendrovė "Maistas" nupirko iš norvegų 2 laivus ir pavadino "Kretinga" ir "Utena". Tai buvo laivai-dvyniai, aprūpinti šaldytuvais, jie buvo labai patogūs lietuviškiems bekonams vežioti. Sekančiais metais ta pati bendrovė įsigijo dar vieną laivą. 1936 m. sausio 29 d. jis pirmą kartą atplaukė Klaipėdon ir buvo pavadintas "Maistu".

1936 m. gruodžio 21 d. Klaipėdos, žemės ūkio rūmų salėje įvyko steigiamasis akcinės bendrovės "Lietuvos Baltijos Loidas" visuotinis akcininkų susirinkimas. Steigėjai - "Maistas", "Pienocentras", "Lietūkis". Jos akcinį kapitalą pradžioje sudarė 2 milijonai litų. Bendrovės tikslas buvo įsigyti jūrų ir vidaus vandens laivų, juos eksploatuoti, saugoti ir pristatyti krovinius. Bendrovę steigiant, "Maistas" už akcijas jai perdavė 3 jūrinius laivus ("Kretinga", "Utena" ir "Maistas"). Laivų bendrovė pirkė Danijoje dar du garlaivius, kuriuos pavadino "Šiauriais" ir "Marijampole".

1938 m. pradžioje "Lietuvos Baltijos Loidas" iš Norvegijos pirkė laivą, skirtą vežioti grūdams ir miško medžiagai - "Kaunas". Jis buvo tuo metu pats didžiausias ir greičiausias Lietuvos prekybos laivas. 1938 m. pabaigoje bendrovė įsigyja dar vieną didelį, aprūpintą modernia navigacijos bei radio aparatūra laivą - "Panevėžys".

1939 m. bendrovė turėjo 6 krovinius jūrų laivus. Prasidėjus antrajam pasauliniam karui, 1939 m. lapkričio 17 d. "Kaunas" netoli Anglijos krantų užplaukė ant minos.

Laivas "Nida", kuris priklausė bendrovei "Sandėlis", 1939 m. lapkričio 11 d., plaukdamas iš Anglijos į Suomiją su kokso kroviniu, laimingai praplaukęs užminuotą Šiaurės jūrą, paskutinę kelionės dieną užsoko ant seklumos ties Alandų salomis.

1939 m. kovo 22 d. visą Lietuvą sukrėtė neapsakomai skaudus įvykis - Vokietija užgrobė Klaipėdos uostą. Tą pačią dieną vienintelis Lietuvos karo laivas apleido Klaipėdą iš išplaukė į Šventosios uostą.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Skauda akys

Ne vienas mūsų, sulaukęs jau septintosios dešimties, pasiskundžia akimis. Vieni negali skaityti, kitiems sunku sudėtingesnį darbą dirbti, kai kas negali ilgesnį laiką į vieną vietą žiūrėti.

Kai kurie net įsikala į galvą, kad nuo akių jiems ir galvą pradeda skaudėti. Kol jie nenuvargina akių, tai jiems ir galva neskauda, bet kas per daug skaito, nuvargina akis, tai jam ir galva skauda. Nesakau, kad akys negali sukelti galvos skaudėjimo, bet dažniausiai esti atvirkščiai, galvos skaudėjimas atsiliepia į akis.

Mūsų akys yra nepaprastai stiprios ir labai savarankiškos. Jos dirba ilgiausias valandas ir nepavargsta. Greičiau pavargsta galva, kuri virškina akių paduotus vaizdus, sąvokas ir sukeltus įspūdžius. Kai pavargsta galva, sakome, kad skauda akys.

Akys skauda, kai jas sužeidžiame, kai prasideda koks organiškas nusilpimas. Bet dažnai akys keičiasi be jokio skausmo. Žmogus nepastebi, kad kataraktas pradeda augti. Eina pas gydytoją, kai jau liga gerokai

pasireiškia. Glaukomą žmogus greičiau pajunta, bet ir tai, kas jau dažniausiai per vėlu. Už tat akis reikia dažnai tikrinti, reikia eiti pas akių specialistą, kad kiekvienais metais, o dar geriau kas pusmetį būtų patikrintos akys.

Jaunimas turi tikrinti akis, kai jaučia skausmą arba nepatogumą. Vaikai turi būti patikrinti pas gerą ir patikimą akių specialistą. Jei kas vartoja akinius, tai reikia patikrinti, ar tie patys stiklai dar geri ir jums dar tinka.

O vyresnio amžiaus žmonėms mano patarimas yra toks - pailsėkit gerai! Kai tik akys pradeda pavargti, tai prigulk, užmerk akis, jei gali ir pasnaušk truputį. Tuoj įsitikinsi, kad miegas yra pats geriausias vaistas pavargusioms akims. Miegas geras net ir tuo atveju, jei akių skausmas kyla ir dėl kitos priežasties.

Kai akis užmerki, tai jas apramina. Aš dažnai tai padarau, tada man lengviau galvoti. Primerkęs akis, aš mintis galiu geriau sutvarkyti. Dr. Petras Z. Zalatoris

V. Sidzikauskas Vokietijoje

Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvių grupės pavergtųjų Europos tautų asamblėjoje pirmininko V. Vokietijoje lankymosi proga, gegužės 15 d. Romuvoje buvo suruoštas politika besidominčių asmenų susitikimas su svečiu. Savo pranešime V. Sidzikauskas pirmiausia pastebėjo, jog atvykus į Europą, norisi aplankyti lietuviybės centrą Romuvą, kur veikia Vasario 16 gimnazija ir susitikti su jos darbuotojais.

Didžiausią atramą turime JAV. Buvo daug dėdama vilčių į Washingtono politiką, bet jos tolydžio mažėja. JAV pastebima tendencija rūpintis daugiau savais reikalais. Atsiranda vis daugiau patarėjų, siūlančių pasitraukti iš Tolimųjų Rytų ir Europos. Tokie reiškiniai skatina sovietų aktyvumą.

Europai nesiseka apsiungti. Dabar Europos tarybą sudaro 17 valstybių. Jos rėmuose veikia ir neatstovaujama kraštų grupė, kuriai ir mes priklausome.

Svečias į Romuvą atvyko iš Strasburgo, kur matėsi su įvairiais Europos tarybos pareigūnais, aiškindamas jiems Lietuvos ir Baltijos problemas ir įteikė memorandumą. Padėkojo Tarybos pirmininkui, Turkijos atstovui ir kitiems, kurie rūpinosi Brazinskių, Kudirkos ir Simokaičių bylomis. Brazinskai dabar laikomi stovykloje Stambule. Turkų diplomatų nuomone, jie neturėtų būti išduoti sovietams. Stengiamasi Brazinkus aprūpinti lietuviškais pasais ir gauti kurios nors valstybės vizą, kad galėtų išvykti iš Turkijos.

Kudirkos byla yra tarptautinė. Jo likimu turi pagrindo domėtis Jungtinių Tautų komi-

saras pabėgėlių reikalams, nes Kudirka buvo jau pabėgęs ir teisiškai yra politinis pabėgėlis.

* L. B. JOHNSONAS, buvęs JAV prezidentas, dėl Amerikos spaudos skelbiamo slapto dokumento Vietnamo karo reikalu, pareiškė: - Šis pranešimas sudarytas Roberto Kennedy planuotai rinkiminei kampanijai sustiprinti. Viskas nukreipta ta linkme, kad Kennedy viešoje opinijoje pasirodytų šviesiausiai. Tad buvęs prezidentas esąs tos nuomonės, jog šis pranešimas, tai šlykštus, melagingas įvykių nušvietimas, kuris turėjo pakenkti Johnsonui, jeigu jam tektų konkuruoti su Robertu Kennedy prezidentiniuose rinkimuose. Šio dokumento paskelbimas, artimas išdavimui. Jis neteisėtu būdu buvo iš valstybinių archyvų išgrobtas.

Clevelando veikėjai iškilmingai išlydėjo čiurlioniečius į Pietų Amerikos gastroles. TĖVYNĖ 6

* APOLLO 15 astronautai - David Scott, James Irwin ir Alfred Worden jau atlieka bandymus savo būsimai kelionei į mėnulį. Kaip žinia, jų laivas Apollo 15 turės pradėti savo įdomią kelionę liepos 26 d.

* "GINTARAS" iš Toronto, paminėjęs savo veiklos 15 metų sukaktuves, išvyksta į Europą, kur numatoma visa eilė jo pasirodymų. Jį matys Londono lietuviai, Stuttgarto, Studijų Savaitės, Schwetzingeno publika.

* PAVERGTŲ TAUTŲ savaitę, pagal JAV Kongreso priimtą nuostatą šiemet skelbiama liepos 11-17 dienomis. Didesnėse lietuvių kolonijose organizacijos rengia parodus ir viešus pasirodymus.

* GINTARO baliai Chicagoje, kur pasirodo jaunos debutantės, vis darosi labiau populiarūs. Šis amerikoniškas paprotys įsivainamas ir lietuviškų šeimų.

* VINCAS TRUMPA, kuris dirba Washingtono kongreso bibliotekoje, jau trejetą mėnesių guli ligoninėje. Jo sveikata gerėja ir ligonis tikisi greitai išeiti iš ligoninės.

* KAUNO ĮGULOS BAŽNYČIA, kaip jau žinoma, paversta skulptūros ir vitražų galerija. Ten neseniai įvyko choro "Perkūnas" koncertas. Meno vadovė E. Liutkevičiūtė.

* MITCHELL, teisingumo sekretorius, neseniai vykusias Washingtono demonstracijas palygino su hitlerinių rudmarškinį eisenomis.

* BALFO skyrius Bostone praėjusiais metais aukų surinko \$ 4,376.06 ir Balfo centrui pasiuntė \$ 3.600.00.

* A. ANDRIULIONIS, Susivienijimo ir kitų organizacijų veikėjas, viešai praneša, kad "Laisvės Varpo" radio programa, veikianti Bostone, atsidūrė pavojuje. Programa dabartinėmis pajamomis negalinti išsiversti. Jeigu jai nebūsimanti suteikta greita ir didesnė parama, tai ši programa turėsianti užsida-ryti. "Laisvės Varpo" radio programos vedėjas iki šio laiko buvo Petras Viščinis.

* VINGIO PARKE Vilniuje įvyko džiazo muzikos festivalis. Laimėtojų ir prizus gavusiųjų tarpe nėra lietuviai, o vis Ganelinai, Viardo, Pereferovičiai, Kanunikovai ir net mušamųjų meisteris-barabono vartotojas Kazakovas iš Leningrado gavo prizus.

Baltic States Freedom Day

HON. JOHN J. ROONEY
of New York
IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
Wednesday, June 16, 1971

Mr. Speaker, 30 years ago this week on June 14-16, 1941, the Soviets engaged in a series of brutal and inhuman acts by deporting thousands and thousands of the freedom-loving citizens of Estonia, Latvia and Lithuania. The fate of most of these Baltic people was death or enslavement in the prison compounds of Siberia.

The Soviet Union will never live down this bestial act of murdering over 30,000 innocent and unarmed men, women and children and forcefully evicting thousands of others from their homes and their homelands.

Little is known of the fate of those deported to the slave camps of the Kremlin, such news as has seeped through the tight censorship of the Red slave masters is a tale of horror and brutality so base as to be most difficult of belief in a supposed civilized age.

For our friends living in these enslaved Baltic States and for those who were fortunate to escape to free countries, these atrocities can never be forgotten. For them it is a painful experience from which they can never escape. It is not something out of the dim distant past but a black page of yesterday's history.

They were filled with terror yesterday. Today there is a deep sorrow in their hearts and a veil of fear surrounds them. They sorrow for their loved ones and their friends who perished or disappeared but they fear that their friends here and elsewhere may soon forget the awful tragedies they experienced and which they can so vividly recall.

Mr. Speaker, it would be a tragedy indeed - a tragedy almost as dire as the Soviet rape of the Baltic States - if we in the free world were to forget those tragic days in June 1941. Those of us who enjoy liberty and live in freedom cannot let our memories be dimmed or our consciences be calloused concerning the fate of the innocent Baltic people who suffered and died to satisfy the greed and lust of the Soviet "liberators". To forget to remember would constitute a new blow against these people who covet our friendship. To delay in trying to seek redress for these victims would be to deprive our friends of the little hope which they have managed to retain.

Let us all rededicate ourselves to the task of returning these countries to their

rightful owners. Let us employ every weapon at our command to obtain redress and retribution from the Soviet Union for the victims of her avarice.

PRESIDENT NIXON'S FAVORITE GIFT

President Nixon says, "the most meaningful single item" he will leave his wife and children is a \$ 1,000 life insurance policy, a gift from his father.

In a letter written several years ago and recently made public, Mr. Nixon tells how in 1925, when he was 12 years old, he remembers his father proudly announcing he'd purchased three \$ 1,000 life policies for each of his three sons. Each was a 20-pay live program.

Although life wasn't easy then for the Nixon's, the family kept up the premiums until each boy completed school and could assume the obligation.

"Today, of course, I have acquired a substantial amount of insurance", says the President. "But none of the policies I have will ever mean as much to me as the \$ 1,000 policy which my father purchased".

Liūnė Sutema

I DO NOT BETRAY, I MERELY RETURN

*I return the blind alley, overgrown with poplars.
Beyond the gate, there is the cemetery,
which has a Lithuanian name - -*

*I am returning the blind alley to those who hold
my childhood
in their cramped and twisted hands.*

*Let them guard my childhood,
let them instruct it to repeat, repeat the same
slogans, oaths and promises - -*

*and when it chokes on repetitions
as if upon a magic apple,
let them take it out beyond the gate,
across a stretch of land that has been baptized
with Lithuanian name,*

*and leave it by the fence, to grow its roots.
And now my childhood will be sitting there alone,
and mute, playing with the pebbles - -*

*in the cemetery of unbaptized children,
along the fence - -
throwing its pebbles at me.*

"LITUANUS"

MORTALITY RATE CONTINUES DROP

Cancer Deaths Increase

While statisticians report last year's deaths continued to downtrend over the previous year, cancer deaths continued their gradual uptrend, with a report of about 9.4 per 1000 of population. For almost 25 years the US death rate has been less than 10 per 1000.

Diseases of the heart still account for almost 40 percent of the causes of death, but continued their downtrend of recent years.

Cancer deaths were up almost 2% over the previous year, while traffic deaths were down by almost a like amount.

Infant mortality may, for the first time, drop to 20 or less per 1000 live births. Forecasts say that infant mortality may drop 25 percent by 1980.

REDUCED SUMMER HOTEL RATES FOR EUROPEAN VISITORS

Hotels in four gateway cities - New York, Chicago, Washington, DC and San Francisco - will offer special summer rates to European visitors, C. Langburne Washburn, Assistant Secretary of Commerce for Tourism, announced today. The summer rate plan was proposed by the Hotel Sales Management Association as a means of encouraging foreign travel to the US and accomodating visitors during the peak travel season.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Birželio 26, 1971

ONA LAVINSKIENĖ, 187 kp., New Philadelphia, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 3, 1917 m., mirė birželio 14, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės vyrui, Kaziui Lavinskui.

ONA LUIŠIENĖ, 275 kp., Springfield, Ill. gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 10, 1929 m., mirė birželio 10, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės dukteriai, Catherine M. Luishis.

ONA BERNECKIENĖ, 275 kp., Springfield, Ill. gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 4, 1916 m., mirė gegužės 30, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionės anūkams, George J. Mosteika ir Eleanor M. Butchek.

JURGIS BUBLAITIS, 368 kp., New York, N.Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 9, 1956 m., mirė birželio 14, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Elena Bublaitis.

Viso \$ 1,700.00

Nuo pradžios šių metų viso . . . \$ 51,407.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Irene A. Phillips, 124 kp., Hartford, Conn.

Nuo pradžios šių metų viso . . . \$ 17,250.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

Birželio 26, 1971

J. Elvis, 1 kp., Edwardsville, Pa., už 8 sav. 1 d.

S. Genis, 6 kp., Plymouth, Pa., už 12 sav.
A. Gudaitis, 38 kp., Brooklyn, NY, už 9 sav. 4 d.

J. Benush, 88 kp., E. St. Louis, Ill. už 2 sav. 1 d.

V. Kiskonis, 146 kp., Minden, WV, už 5 sav. 6 d.

M. Loncaric, 153 kp., Du Bois, Pa., už 11 sav. 6 d.

I. Kusas, 273 kp., Hammond, Ind., už 2 sav. 2 d.

J. Burbienė, 274 kp., Spring Valley, Ill., už 3 sav. 4 d.

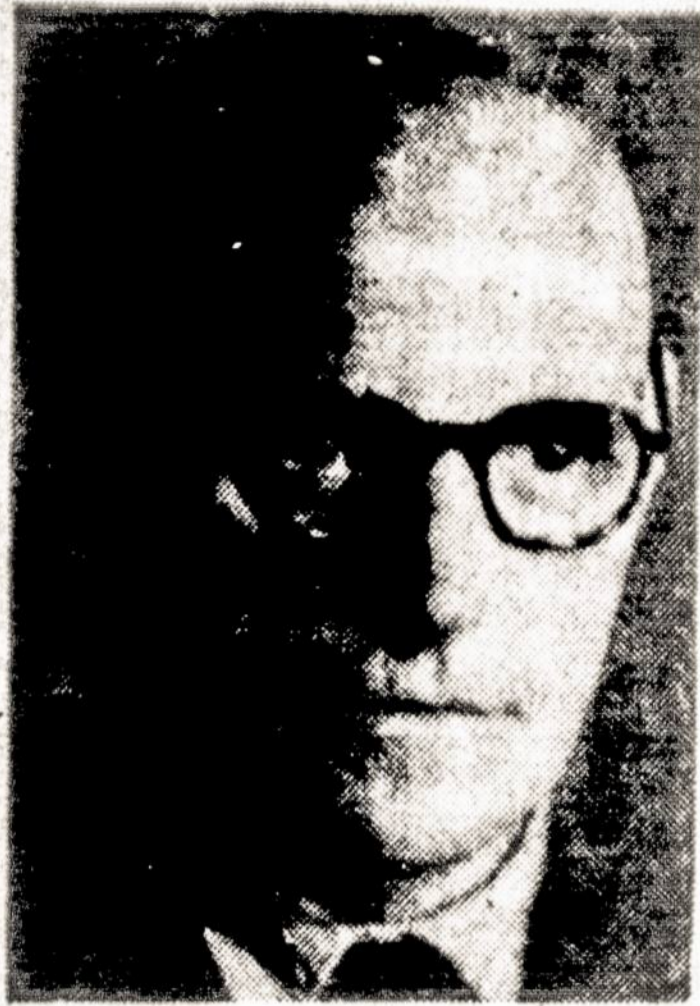
Z. Stogis, 373 kp., St. Petersburg, Fla, už 7 sav. 2 d.

Viso \$ 409.28

Nuo pradžios šių metų viso . . . \$ 7,918.35

TEVYNĖ 7

MIRĖ ALBERTAS KYNASTAS š.m. birželio 19 d. Jis gimė Klaipėdos krašte 1894 metais. Visą nepriklausomybės laikotarpį jis dirbo valstybinį darbą, eidamas svarbias pareigas Lietuvos Banke, o taip pat būdamas Tarptautinio Banko direktorium. Atsidūręs tremtyje jis dirbo visuomeninį darbą ir uoliai dalyvavo Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijoje. Savo politinėmis pažiūromis jis buvo artimas valstiečiams liaudininkams. Liko dukte Birutė Bagdžiūnienė su šeima. Palaidotas Long Island šv. Karolio kapinėse.

SANTA MONICA lietuviai veikėjai, minėdami 1941 m. lietuvių sukilimą, pasiuntė prezidentui Nixonui, valst. sekretoriui Rogers ir Californijos gubernatoriui raštus, primindami vargingą Lietuvos būklę.

LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖJE Chicagoje dalyvauja 30 chorų, kuriuos sudaro suaugusieji dainininkai iš JAV ir Kanados. Taip pat dalyvaus lituanistinių mokyklų chorai. Viso dalyvauja apie 1500 dainininkų.

DAINŲ ŠVENTĖS išvakarėse, liepos 3 d., 5 val. vakare, Chicagoje, Diamond Head restorano patalpose, 3321 W.Columbus Rd., rengiama Lietuvių Valstiečių Liaudininkų Sąjungos narių ir prijauciančių konferencija. Pagrindiniu kalbėtoju bus teisininkas M. Mackevičius, tema "LVLS-gos uždaviniai egzilėje".

Nariai ir prijauciantieji, jei dėl kurių nors priežasčių bus negavę pakvietimų į šią konferenciją, maloniai prašomi dalyvauti, užsiregistruojant prie įėjimo. Visais konferencijos reikalais rūpinasi du LVLS-gos centro valdybos nariai, inž. Vl. Tamošiūnas ir E. Boreiša.

Po konferencijos, tose pačiose patalpose bus bendra vakarienė.

LIETUVIS - EUROPOS bokso čempionas. Juozas Juocevičius iškovojo Sovietų Sąjungai didelį laimėjimą. Jis, jos vardu dalyvaudamas Madride, Europos bokso pirmenybėse laimėjo pirmą vietą vidutinio svorio klasėje.

IŠ KAUNO pastaruoju metu į Izraelį išvyksta tam tikras skaičius žydų. Vietos lietuviai tuo esą patenkinti, nes Kaune labai trūksta gyvenamųjų patalpų. Išvažiavus žydams, susidaro progų užimti jų butus.

DR. J.K.VALIŪNAS š.m. birželio 14 d. turėjo pasikalbėjimą su dr. N.Barnes, Liberijos ambasadorium Jungt. Tautose. Pasikalbėjime daugiausia buvo paliestas Baltijos valstybių bylos kėlimas J.Tautose. Išsiaiškinta dėl dviejų skirtingų blokų - grupių buvimo J.Tautose: vieno, kuris remia JAV ir kito, remiančio Sovietų Sąjungos politikos kryptį. Dar viena valstybių dalis neturi saitų su tais blokais, ir jos laikysena dažnai neaiški. (E.)

CLEVELANDO miesto stambiausias dienraštis "The Cleveland Plain Dealer" priede "Sunday" birželio 6 d. paskyrė ypatingai daug vietos Simo Kudirkos atvejui - įvykiams "Vigilant" laive. Dienraščio priedas įvykiui paskyrė septynis puslapius ir įdėjo Simo ir Genės Kudirkų nuotraukas, abiejų laivų nuotraukas ir vieną piešinį. (E.)

* **MARY JURGELIŪNIENĖS**, kuri nesenai mirė, garbei, "Gabijs" iš So. Boston, Mass., per E.Yankus iš Floridos, paaukojo SLA Tautinei Fondacijai \$ 25.00. Aukotojams nuoširdus ačiū!

* **RAŠYTOJO** Vinco Ramono motina mirė Lietuvoje. Jos trys sūnūs - Vincas, Vladas ir Kostas gyvena Amerikoje.

* **LOS ANGELES**, Cal. liepos 13 dieną įvyks Balfo diena. Miesto centre, Marshall mokyklos patalpose bus daktarų simfoninio orkestro koncertas. Esą, bus išpildyti ir lietuvių kompozitorių kūriniai.

* **LIETUVOS PREZIDENTŲ** - Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir dr. Kazio Griniaus garbei, International Friendship Garden, Michigan City, Ind. birželio 20 d. buvo dedikuotos eglutės. Iškilnėse dalyvavo žymus Chicagos lietuvių skaičius.

* **U THANT**, Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, sunkiai susirgo. Bedirbdamas savo kabinete, jis sunegalavo ir buvo išgabentas į namus, kur jį prižiūri jo asmens gydytojas. Savo pareigose U Thant išbuvo nuo 1961 metų.

* **JUNGTINIŲ TAUTŲ** naujoji sesija New Yorke prasidės ateinančio rugsėjo mėn. Jos pirmininku greičiausia bus išrinktas Indonezijos diplomatas Adomas Malikas.

* **FILIPINŲ SALOSE**, Carmen mieste, musulmonai savo mečetėje sušaukė pasitarimą su krikščionimis, kaip išvengti kivirčų, kurie iškyla dėl religinių skirtumų. Pasitarimams prasidėjus iš abiejų pusių pasigirdo šūviai. Buvo užmušti 57 asmenys.

* **ULBRICHTAS**, buvęs Rytų Vokietijos vadas, sulaukęs 77 metų silpsta dėl pasikartojančių širdies negalavimų.

* **"NAUJIENOS"** rašo: Paskelbtas pareiškimas, kuriame aiškiai pasakyta, kad vienuolika kunigų ir keturi pasauliečiai, vadovaujant vysk. V.Brizgiui, pritaria kard. Cody užimtai politikai, tai yra lietuviams kenkti ir tuo pačiu lietuvius slopinti tautiniai.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiesčiuose metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusei metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusei metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Alėku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-ius metus. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsisakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE - CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartu į savaitę. Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00. Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Tel. 296-2244

SHALINS
(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnaus
laidotuvėms
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS